

Каліна А.,
здобувачка вищої освіти / студентка бакалаврського рівня,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
м. Одеса (Україна)
ORCID iD: 0009-0008-1301-7852;

Кулешова К.,
доцент каф. СКРС ФМВПС, к. політ. наук,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
м. Одеса (Україна)
ORCID iD: 0000-0003-0906-2972

ПОЛІТИКА САУДІВСЬКОЇ АРАВІЇ В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ РФ В УКРАЇНІ

Саудівська Аравія є однією з найбільших і найвпливовіших держав на Близькому Сході та у світі в цілому. Вона відіграє важливу роль на політичній арені, маючи великий вплив на регіональну та світову політику. Це зумовлено її географічним розташуванням, роллю у світовій економіці та дипломатичною активністю. Тому вкрай важливо проаналізувати та визначити позицію країни щодо війни РФ в Україні. Адже, можливо, саме ця країна стане тим арбітром і допоможе встановити мир на нашій землі.

Як і будь-яка інша держава, Саудівська Аравія має свою офіційну позицію щодо війни в Україні. Проаналізувавши безліч різних джерел та документів, у тому числі й заяви офіційних представників країни та голосування у ГА ООН, ми змогли зробити деякі висновки.

А саме, Саудівська Аравія офіційно визнає територіальну цілісність та суверенітет України та підтримує рішення, засноване на міжнародному праві та повазі принципів Хартії ООН. Вона також підтримує рішення про мирне вирішення конфлікту в Україні та закликає до припинення насильства та пошуку політичного рішення на основі переговорів та згоди між сторонами конфлікту. Це підтверджує і заяви офіційних осіб держави, і результативне голосування арабських країн на сесії Генеральної асамблеї ООН за резолюцію «про справедливий та сталий мир в Україні» 23 лютого 2023 року, де «За» проголосували – 141 держава, серед яких була і Саудівська Аравія. Також, слід зазначити

кількість гуманітарної допомоги, яку вона нам дає і те, що саме Саудівська Аравія посприяла обміну військовополоненими восени 2022 року.

Окрему увагу хочемо приділити вкрай важливій події, а саме – першому в історії незалежної України офіційному візиту міністра закордонних справ Саудівської Аравії, представника королівської родини, принца Файсала бін Фархана Аль Сауда. Він відбувся 26 лютого 2023 року у Києві. На зустрічі з президентом Володимиром Зеленським вони обговорили дипломатичну та гуманітарну підтримку України.

Зеленський подякував уряду Саудівської Аравії за відчутну підтримку України в умовах збройної агресії Росії. Саудівська Аравія підтримала резолюцію ООН щодо сталого миру в Україні. Окрему увагу сторони приділили імплементації української «формули миру». Зеленський запросив Королівство Саудівська Аравія взяти участь у започаткованому відповідному дипломатичному процесі, зокрема, долучитися до окремих пунктів формули.

На зустрічі також відбувся обмін думками щодо участі саудівської сторони у повоєнному відновленні України, а також долучення до перспективних проєктів в інвестиційній, агропромисловій та енергетичній сферах. За словами глави МЗС Саудівської Аравії, у ході зустрічі також обговорювалися гуманітарні потреби українського народу, в тому числі надання Україні двох пакетів гуманітарної допомоги на загальну суму 400 млн доларів. Насамкінець, принц Файсал запевнив, що Саудівська Аравія й надалі робитиме все для зміцнення двостороннього співробітництва з Україною.

Війна в Україні, безумовно, впливає на весь світ – мова йде про повне оновлення системи міжнародних відносин. І оскільки будь-яка країна насамперед дотримується власних інтересів у міжнародній політиці, то природно, що вони шукатимуть вигоду для себе в будь-якій ситуації. Саудівська Аравія не є винятком. Оскільки Саудівське королівство відіграє важливу роль як один з найбільших експортерів нафти у світі, сьогоднішня ситуація йому на руку. Дедалі вищі ціни на енергоресурси дозволять їм більше заробити й наростити постачання газу та нафти до Європи.

Що стосується регіональної позиції країни, то вона посилилась. Ми це можемо стверджувати на основі даних про те, що Королівство ухвалює низку кроків до налагодження миру на Близькому сході. Так, було здійснено перший офіційний візит міністра закордонних справ

Саудівської Аравії до Дамаску з початку конфлікту в Сирії, де сторони обговорили можливість повернення Сирії до Ліги Арабських держав. Далі королівство приймає кроки до налагодження дипломатичних відносин із Іраном і знімає заборону на авіаперельоти. Країни Перської затоки готуються відновити дипломатичні відносини після багатьох років запеклих розбіжностей. Завдяки цим дипломатичним крокам роль Саудівської Аравії у регіоні неодмінно зросте.

Що стосується становища країни на міжнародній арені – тут також воно очевидно покращилось. Саудівська Аравія навіть заявила про готовність стати посередником у війні Росії проти України.

Говорячи за Саудівську Аравію, не можна не згадати Єменський конфлікт. Нагадаємо, що війна у Ємені між владою та повстанцями загострилася на початку 2015 року, коли хуситський рух «Ансар Аллах» захопив контроль над значною частиною заходу країни і змусив президента Абд-Раббу Мансура Хаді втекти за кордон. А вже у березні 2015 р. сили арабської коаліції на чолі із Саудівською Аравією вторглися на територію Ємену на підставі повернення влади міжнародно визнаному уряду в Сані. Конфлікт, що триває майже дев'ять років, призвів до гуманітарної кризи, яку ООН називає найважчою у світі. Унаслідок бойових дій загинуло понад 150 тисяч людей. Понад 23 млн осіб потребують гуманітарної допомоги.

І ось зараз спостерігається невелике послаблення. Так, нещодавно відбувся обмін полоненими, найбільший із жовтня 2020 року. Згідно з ним, хусіти звільнили 181 ув'язненого, у тому числі саудівців і суданців, в обмін на 706 затриманих, яких утримували урядові війська.

Також саудівська делегація провела переговори з керівництвом хуситів у Сані, сподіваючись «стабілізувати» перемир'я і прагнучи єменського діалогу для досягнення «всеосяжного політичного рішення». Аналітики кажуть, що багата на нафту Саудівська Аравія хоче вийти з війни в сусідньому Ємені, щоб зосередитися на внутрішніх проєктах, спрямованих на диверсифікацію економіки, яка залежить від сирої нафти.

Виходячи з усього сказаного, можна зробити висновок, що Саудівська Аравія на тлі зміни системи міжнародних відносин та глобальної системи безпеки, особливо після вторгнення Росії в Україну, намагається зміцнити свої позиції на світовій арені та, зокрема, на Близькому Сході. І це їй успішно вдається. Були досягнуті значні покращення у

відносинах із Іраном, Сирією та Єменом. Саудівська Аравія знов показала себе лідером у регіоні.

Якою ми бачимо її подальшу політику? На нашу думку, Саудівська Аравія продовжить рухатися у вибраному напрямку, щоб закріпити свої позиції. Також, можливо, поглибить співпрацю з Україною, сприятиме вирішенню військового конфлікту з Російською Федерацією та допоможе відновитися нашій країні після війни. Саудівській Аравії це теж на руку, адже це величезний плацдарм для вигідних інвестицій та дешевої сировини. А щодо економічної складової, тут вона розвиватиме військово-промисловий комплекс і збільшить постачання енергоресурсів до країн Європи та Азії.

Список використаних джерел

1. Відносини з Іраном. URL : <https://www.newarab.com/analysis/iran-and-saudi-arabia-set-sail-relation-ship>
2. Візит міністра Саудівської Аравії в Україну. URL : <https://suspilne.media/397721-dopomoga-vid-najbilsoi-ekonomiki-blizkogo-shodu-podrobici-vizitu-do-kieva-ministra-sauidivskoi-aravii/>
3. Єменський конфлікт. URL : <https://www.newarab.com/analysis/are-saudi-houthi-talks-turning-point-yemens-war>
4. Обмін полоненими. URL : <https://www.newarab.com/news/yemen-peace-houthis-and-saudis-agree-prisoner-swap>
5. Перший візит до Сирії. URL : <https://www.newarab.com/news/saudi-fm-heads-syria-first-visit-war>